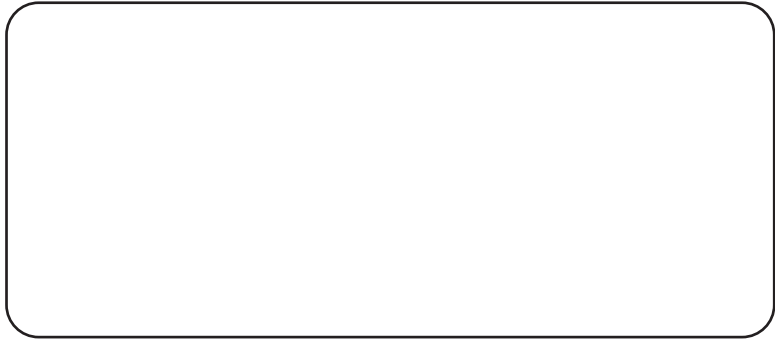
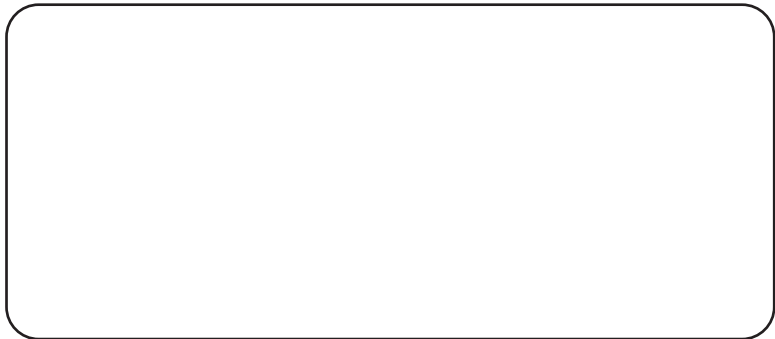

လိာ်ကဝီၤ တၢ်ဆဲးကျိးဆဲးကျါ

ကိာ်စဲၣ် ပၤဆှၢတၢ်မူဒါခိၣ်လၢ ပှၤဟံၣ်ဃီတအိၣ် တၢ်ကူၣ် ဘၣ်ကူၣ်သ့ (Homeless Education) အဂီၢ်

လၢနကမၤစၢၤဘၣ်နဖိလၢ ကိာ်ပူၤအဂီၢ် တၢ်လၢနကဘၣ်သ့ၣ်ညါ

မိၢ်ပၢ်တဖၣ်, ပှၤကွၢ်ထွဲတၢ်တဖၣ်, ဒီး ပှၤကဟ့ၣ်ကယာ်
အံးကွၢ်တၢ်တဖၣ်အဂီၢ် တၢ်နဲၣ်ကျဲ

လၢာ်တီၢ်လၢာ်မိအံၤဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤ ခိဖျါ ပၤကိာ်ခိၣ် အဝဲၤဒါး
ဘၣ်ဃးဒီး ကမ္ဘၢၢ် တၢ်သိၣ်လိမၤယုၤ (Office of Superintendent of
Public Instruction), ဒီးစူးကါ ကျိတၢ်ကတိၤဒီး တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါ
တဖၣ်လၢ ထံကိာ် စဲထၢၣ်လၢ ပှၤဟံၣ်ဃီတအိၣ် တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့
အဂီၢ် (National Center for Homeless Education)န့ၣ်လီၤ. လၢာ်တီၢ်
လၢာ်မိအံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိသဒါအီၤလၢ Creative Commons CC-BY (အမဲ
ရကၤ တၢ်ကရၢကရိၤလၢ တၢ်ကွၢ်တၢ်န့ၣ်ကျဲ) န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်
ကျိၤအဂၢၢ်အဂီၢ်, န့ၣ်ကွၢ် k12.wa.us

မ့ၢ်လၢဟံၣ်ဃီလီၤမၤအယိ နဟံၣ်ဖိဃီဖိမ့ၢ်အိၣ်လၢ တစိာ်တလီၢ် တၢ်အိၣ်ဆိးလီၢ်
ကျဲအပူၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်အိၣ်ဆိးလီၢ်ကျဲလၢ တလၢတပှၤဘၣ်န့ၣ်, ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်နဖိ
ကအိၣ်ဒီးတၢ်ဒီးန့ၣ်ခွဲးယာ်လၢ တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ တၢ်အိၣ်သးလီၤတၢ်တနီၤအဂီၢ်

အိပ်ဒီးတင်ဒီးနွဲဒွဲးဟ်လၢ McKinney-Vento တၢ်တံ စၢၤမၤစၢၤတဖၣ် အဂီၢ်

နဟံၣ်ဖိဃီဖိ မ့ၢ်အိၣ်ဆိးလၢ-

- တၢ်ကဟုကဟ်အံးကွၢ်ပုၤဖျိၣ်ဖိဃီဖိ အတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တဖျါၣ်အပူၤ,
- မ့ၢ်လၢတအိၣ်ဒီး တၢ်အိၣ်ဆိးလီၢ်ကျဲလၢလၢလီၢ်တမံၤဘၣ်အယံ ဘၣ်အိၣ်ဆိးလၢ မိၣ်ထဲ(လ) မ့တမ့ၢ် ဒဲကဝီၤအလီၢ်,
- လၢသိလ့ၣ်ပူၤ, ဖိကရၢၢ်ပူၤ, တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်လၢတၢ်စူးကွၢ်ညိကွၢ်အပူၤ, မ့တမ့ၢ် ဘၢး(စ) မ့တမ့ၢ် လ့ၣ်မ့ၢ်အူ သန့အပူၤ,
- မ့ၢ်လၢဟံၣ်ဃီလီၢ်မၤအယံ ဘၣ်အိၣ်ဆိးဃုာ်ဒီး ပုၤအဂၤ မ့တမ့ၢ်
- မ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ်တၢ်ဖိးအိၣ်မၤအိၣ် ကီၤခဲအယံ,

နဖိဒီးန့ၢ်တၢ်မၤစၢၤသ့ ခိဖျါ ကီၢ်စၢၤဖျိၣ် သဲစးတမံၤလၢ အဘၣ်တၢ်ကိးအီၤလၢ McKinney-Vento သဲစး န့ၣ်လီၤ.

McKinney-Vento တၢ်ခွဲးတၢ်ဟ်တဖၣ်ဒီး တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤတဖၣ်

နဖိတဖၣ်လၢကြၢၤဘၣ်ဒီး McKinney-Vento န့ၣ်အိၣ်ဒီးခွဲး
ဟ်လၢ

- ကဒီးန့ၢ် ကျိၢ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လၢ အကြၢၤအဘၣ် ဒီး ဘူးလဲကလီ တမံၤ.
- ကဆဲးလီၤမံၤလၢကွၢ်ပူၤတဘျီဃီ, ဖဲလၢနတအိၣ်ဒီး လံာ်တီလံာ် မိလၢ ညိန့ၢ်လီၢ်ဝဲဒၣ်လၢ တၢ်ဆဲးလီၤမံၤအဂီၢ်ဒၣ်လံာ်န့ၣ်လီၤ.
- ကဆဲးလီၤမံၤလၢကွၢ်ပူၤဒီး ထီၣ်တၢ်မၤလိတီၤတဖၣ်ဖဲလၢ ကွၢ်ထၢဖျိၣ်လံာ်တီလံာ်မိတဖၣ် လၢအလီၢ်အခါန့ၣ်လီၤ.
- ကဆဲးလီၤမံၤလၢလီၢ်ကဝီၤကွၢ်ပူၤ, မ့တမ့ၢ် ကဆဲးထီၣ်ဘၣ်ကွၢ်လၢ အထီၣ်ဟ်စၢၤဝဲ (ကွၢ် လၢ အဝဲသ့ၣ်ထီၣ်ဘၣ်ဝဲဖဲလၢ အဟံၣ်ဃီအိၣ်ဂၢၢ်ဆိးကျါၤအခါ မ့တမ့ၢ် ကွၢ်လၢအဝဲသ့ၣ် ဆဲးလီၤမံၤ လၢခဲကတၢ်), ဖဲလၢနဘၣ်နသးလၢတၢ်အံၤအခါန့ၣ်လီၤ.
** ကွၢ်လီၢ်ကဝီၤ မ့ၢ်ဆိကမိၣ်လၢ ကွၢ်လၢနဃုထၢအီၤန့ၣ် တမ့ၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်အဂ့ၤကတၢ်လၢ နဖိတဖၣ်အဂီၢ်ဘၣ် န့ၣ်, ကွၢ်လီၢ်ကဝီၤ ကဘၣ်ဟ့ၣ်နတၢ်ကွဲးဒုးန့ၢ်ပၢၤလၢ အဘၣ်ထွဲဒီး အဝဲအတၢ်အိၣ်သးဒီး ဒုးသ့ၣ်ညါန့ၢ် န တၢ်ပတံသကွၢ်ကညးက့ၤ အတၢ်ဆၢတၢ် တၢ်ခွဲးတၢ်ဟ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.*
- နမ့ၢ်သကွၢ်ကညးထီၣ်န့ၣ်, ကဒီးန့ၢ်ဘၣ် တၢ်ဆုၤထီၣ်ဆုၤလီၤလၢ ကွၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်ထီၣ် ဘၣ်ဟ်စၢၤဝဲန့ၣ်လီၤ.
- ကဒီးန့ၢ်ဘၣ် တၢ်တီစၢၤမၤစၢၤတဖၣ်လၢ အဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ လၢထီၣ်သ တြီၤအီၤသ့ဒီး တၢ်အဂၤတဖၣ်လၢ တၢ်ဟ့ၣ်ထီၣ်ကွၢ်ဖိအဂၤတဖၣ်, ဒ်နဖိအတၢ်လိာ်ဘၣ် တဖၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ.

- ဒိကန့ၣ်တၢ်လၢနဖိတဲဘၣ်န့ၤဒီး တဲသကိးတၢ်ကီတၢ်ခဲလၢအိၣ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်တဖၣ်တက့ၢ်. နတဲသကိးတၢ်ကီတၢ်ခဲတဖၣ်အံၤအဂ့ၢ်ဒီး သရၣ်တဂၤ မ့တမ့ၢ် ကွၢ်အပူၤဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖး တၢ်တဂၤသ့လီၤ.
- ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါနဖိ ဒ်သိးကဟ်ဃုာ်မၤသကိးတၢ် အဒိဒ်သိး တၢ်လိာ်ခိၣ်လိာ်ကွဲး ဒီး တၢ် သ့ၣ်ဝဲဒၣ်သးဆၢအပူၤ.

တၢ်အိၣ်ယၢၤတဖၣ်လၢ NCHЕ

တၢ်မၤစၢၤလီၤတဲစိကျိၤလၢ ဘူးလဲကလီ-800-308-2145 မ့တမ့ၢ်
homeless@serve.org

ထံကီၢ်ပူၤ လီၢ်ခၢၣ်သးလၢ တၢ်သိၣ်လိန့ၣ်လိပုၤစံၣ်တအိၣ်တဖၣ်အဂီၢ် (National Center for Homeless Education, NCHE) တဲဒုးန့ၢ်ပၢၤန့ၢ် နဖိအကွၢ်အတၢ်ခွဲးတၢ်ဟ်တဖၣ်အဂ့ၢ်ဒီး တဲန့ၢ်လၢ နကဘၣ် ဆဲးကျိးဒီး နလီၢ်ကဝီၤ တၢ်ဆဲးကျါဆဲးကျါး လၢနကွၢ်လီၢ်ကဝီၤအပူၤဒ်လဲၣ် န့ၣ်လီၤ. လီၢ်ကဝီၤ တၢ်ဆဲးကျါဆဲးကျါးန့ၣ် မၤစၢၤန့ၢ်လၢ နကဆဲးလီၤနဖိအ မံၤလၢကွၢ်ပူၤ ဒီး မၤလီၤတၢ်လၢနဖိကဒီးန့ၢ် တၢ်မၤစၢၤလၢ အဝဲသ့ၣ်လီၢ်ဘၣ်ဝဲ တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဟ့ၣ်ယဲၤသန့- <http://nche.ed.gov>

- NCHE ဟ့ၣ်ယဲၤသန့အိၣ်ဒီး တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢအဂ့ၤအါမံၤ, ဟ်ဃုာ်ဒီး ဟ့ၣ်ယဲၤကဘျိး (webpage)တခါလၢ မိၢ်ပၢ်တဖၣ်လၢအသးအိၣ်မၤစၢၤအဖိတဖၣ်လၢကွၢ်ပူၤအဂီၢ်- https://nche.ed.gov/ibt/parent_res.php.

မိၢ်ပၢ်အဂီၢ် လံာ်တြီၤအဘိၣ်အစ့ၤတဖၣ်

- မိၢ်ပၢ်အဂီၢ် လံာ်တြီၤအဘိၣ်အစ့ၤတဖၣ်န့ၣ် မ့ၢ်ဝဲဒၣ် လံာ်တြီၤတဖၣ်လၢ နဟ်ဃာ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါအကါဒိၣ်တဖၣ်ဒီး လံာ်ကွဲးနီၣ်တဖၣ်လၢအ ဘၣ်ထွဲဒီး နဖိအတၢ်ထီၣ်ကွၢ်န့ၣ်လီၤ. လံာ်တြီၤအံၤတဲဒုးန့ၢ်ပၢၤစ့ၢ်ကီၢ် နဖိအတၢ်ခွဲးတၢ်ဟ် ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ ဖဲဟံၣ်ဃီတအိၣ် တၢ်အိၣ်သးတဖၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.
- မၤလီၢ်လံာ်တြီၤတဖၣ်အံၤ လၢဘူးလဲကလီ ခိဖျါနကိးလီတဲစိဆူ 800-308-2145 မ့တမ့ၢ် ကွၢ်ဖဲ- https://nche.ed.gov/online_order.php
- တၢ်လိာ်ခိၣ်လိာ်ကွဲးတဖၣ်, တၢ်သ့ၣ်ဝဲဒၣ်သးဆၢ, မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ်လၢ ယဖိဒီး န့ၢ်အီၤသ့ အိၣ်ခါ.

- ယဟွာ်ဘူးလဲလၢအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်မ့ၢ်တန့ၢ်ဘၣ်န့ၣ် ယဖိလဲၤ တီၤဒၢးတၢ်လဲၤယုထံၣ်သ့ၣ် ညါတၢ်လၢတၢ်မၤပျီၤပူၤ မ့တမ့ၢ် ဟံၣ်ဘုၣ်တၢ်လၢ ကိုအတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအဂၤတဖၣ်အပူၤ ကသ့ဒ်လဲၣ်.
- လၢယဖိဆဲးတဖၣ်အဂီၢ် တီၤဘျီ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအိၣ်ခါ.

ဒ်သိးယကမၤစၢၤဘၣ်ယဖိလၢကိုပူၤအဂီၢ် ယမၤမနုၤကသ့လဲၣ်.

- မၤလီၤတၢ်ဒ်သိး နဖိကလဲၤကိုကိးနံၤဒဲး ဒီး မံဘၣ်လၢမံလၢမံ ဒီး အိၣ်ဘၣ်တၢ်အိၣ်န့ၢ်ဂံၢ်န့ၢ်ဘါ လၢလၢပုၤပုၤတက့ၢ်.
- ဟ့ၣ်နဖိတၢ်ဘျီတၢ်ဘျီအလီၢ်တတီၤလၢ ကမၤကိုဟံၣ်တၢ် မၤအဂီၢ်, ဟ့ၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်ကိးနံၤဒဲးလၢ နကမၤစၢၤနဖိလၢ ကမၤ ကိုဟံၣ်တၢ်မၤအဂီၢ်တက့ၢ်.
- ကွၢ်နဖိအဆူၣ်ချ့တၢ်လီၢ်တဖၣ်ဒီး ဘျီရဲၣ်ကွၢ်တၢ်ကိးခဲတမံၤ လၢလၢ ဆိဆိတက့ၢ်.
- သံကွၢ်နဖိတၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်မၤလိဘၣ်လၢကိုပူၤတက့ၢ်. မၤအဝဲသ့ၣ်တဲဒုးန့ၢ်ပၢၢ်နၤတက့ၢ်. နမ့ၢ်ဒုးန့ၢ်နတၢ်သးစံလၢ နဖိအတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အပူၤန့ၣ်, အဝဲသ့ၣ်ကသ့ၣ်ညါလၢ တၢ်အံၤအကါဒိၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ဖးပုးနဖိလီၢ် ကိးနံၤဒဲးတက့ၢ်. လၢဖိသ့ၣ်အဒိၣ်တဖၣ်အဂီၢ်, ဟံးန့ၢ်တၢ်ဆၢကတီၢ်ကိးနံၤ ဒဲးလၢ နကဖးသကိးလံၤဒီးအံၤ လၢတၢ်ဘျီတၢ်ဘျီအပူၤတက့ၢ်. တဲဘၣ်အံၤ တၢ်လၢန ဖးဘၣ်အဂီၢ်တက့ၢ်.
- စံးပတြၢၤနဖိတဖၣ် လၢတၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်မၤဝဲတဖၣ်အဂီၢ်, အဒိဒ်သိး မးပတီၢ်လၢအဂ့ၤ မ့တမ့ၢ် န့ၣ်လီၤလိၣ်ကွဲၤ ကိုတၢ်လိၣ်ခိၣ်လိၣ်ကွဲၤကရၢအပူၤ န့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်သံကွၢ်တဖၣ်လၢ ပုၤသံကွၢ်အံၤ ခဲအံၤခဲအံၤ

ဖဲယသုးလီၢ်သုးကျဲအခါ, မ့ၢ်ယကြၢးဒုးထီၣ်ယဖိကိၣ်ဖဲ အဝဲထီၣ်ဟံၣ်စၢၤဝဲခါ မ့တမ့ၢ် ယကြၢးဆၢခိက့ၤယဖိဆူ လီၢ်ကဝီၤကိုခါ.

တၢ်ဆိတလဲၤကိုတဖျါန့ၣ်ဆူတဖျါန့ၣ် မၤတံၢ်တဖိသ့ၣ်တဖၣ်အသးသ့လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ကဘၣ် ဟံၣ်တၢ်အတံၤသကိးတဖၣ် ဒီး အသရၣ်သရၣ်မ့ၢ်တဖၣ်လၢ အဝဲသ့ၣ် သ့ၣ်ညါဒီး ကဘၣ်မၤ သ့ၣ်ညါအသးဒီး တံၤသကိးအသီတဖၣ်, သရၣ်သရၣ်မ့ၢ်အသီတဖၣ်, ဒီး တီၤဒၢးအသီတ ဖၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်လၢတၢ်အံၤအယိ, ညိန့ၢ်န့ၢ် မ့ၢ်တၢ်အဂ့ၤကတၢ်လၢ ဖိသ့ၣ်ကအိၣ်ဝဲဒ်လၢ ကို လၢအဝဲထီၣ်ဟံၣ်စၢၤဝဲအပူၤ (အကိုလၢညါ), ဖဲလၢနဘၣ်သုးလီၢ်သုးကျဲဆူ လီၢ်ကဝီၤအဂၤဒၣ် လၢန့ၣ်လီၤ.

အအံၤမ့ၢ်တၢ်သံကွၢ်တနီၤလၢ ကဘၣ်တၢ်ကွၢ်ဆိကမိၣ်အံၤ ဖဲလၢတၢ်ဆၢတံၢ် မ့ၢ်ဖိသ့ၣ်ကြၢး ထီၣ်ကိုလၢ အဝဲသ့ၣ်ထီၣ်ဟံၣ်စၢၤဝဲခါ မ့တမ့ၢ် ကဘၣ်ထီၣ်ကိုဖဲကိုအသီ ဖဲနလဲၤအိၣ်လဲၤဆိးအ လီၢ်ခါ န့ၣ်လီၤ-

- နဖိအသးအိၣ်ပုၤန့ၣ်လဲၣ်.
- အခဲအံၤ တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးအလီၢ် လၢနရဲၣ်ကျဲၤအံၤအံၤ ကအိၣ် ဂၢၢ်ဆိးကျၢၤထဲလဲၣ်. မ့ၢ်နအိၣ်ဒီးတၢ်တီၢ်ကျဲၤလၢ ကသုးလီၢ် သုးကျဲက့ၤဆူ တၢ်လီၢ်လၢအဘူးဒီး အကိုလၢညါ မ့တမ့ၢ် န ဆိကမိၣ်လၢ နကအိၣ်ဆိးလၢ တၢ်လီၢ်ဘူးဒီး တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိး အလီၢ် လၢနရဲၣ်ကျဲၤအံၤအံၤခါ.
- မ့ၢ်နဖိအိၣ်ဒီး တၢ်သးစဲဘူးဒီး ကိုလၢအဝဲသ့ၣ်ထီၣ်ဟံၣ်စၢၤဝဲတဖျါန့ၣ်ခါ. ဖိသ့ၣ်အဒိၣ် တဂၤ လၢအအိၣ်ဒီး သးအတၢ်တူၢ်ဘၣ်လၢ အအိၣ်ဒီးတၢ်ဘျးစဲဒီးအကိုလၢထီၣ်ဟံၣ်စၢၤ ဝဲ ဒိၣ်ဒိၣ်အါအါ ဒီး/မ့တမ့ၢ် လၢကဖျိထီၣ်ကိုဘူးထီၣ်တဂၤန့ၣ် ကအိၣ်ဒီးတၢ်ကီတံၢ်ခဲ လၢ ကဆိတလဲၤကိုတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- မ့ၢ်လၢနကဘၣ်သုးလီၢ်သုးကျဲအယိ နဖိအိၣ်ဒီး တၢ်သ့ၣ်ကိးသးဂီၤထဲလဲၣ်. တၢ်ဆိတလဲ ကိုအံၤ ကမၤနးမၤဖျိၣ်အံၤခါ.
- မ့ၢ်လၢတၢ်ဆိတလဲကိုအယိ နဖိအံၤကစဲခဲတၢ်လၢပုၤလီၢ်ခဲဒီး ကဒီးန့ၢ် မးပတီၢ်လၢ အ တဂ့ၤခါ.
- တၢ်အံၤမ့ၢ်တၢ်ဆၢကတီၢ်အဂ့ၤတကတီၢ်လၢ နဖိအဂီၢ် လၢကဆိတလဲကိုတဖၣ်, အဒိဒ် သိး တၢ်မၤလိအကတီၢ် မ့တမ့ၢ် ကိုန့ၣ် အကတၢ်, တၢ်ဒီးစဲဝဲအလီၢ်ခဲ, မ့တမ့ၢ် မူးပွဲလၢ အ ကါဒိၣ်လၢနဖိအဂီၢ် ဝဲအလီၢ်ခဲ ခါ.
- တၢ်လဲၤတၢ်က့ၤလၢ ကိုဒီးဟံၣ်လၢ နဖိထီၣ်ဟံၣ်စၢၤဝဲကိုအံၤအဂီၢ် နဖိအတၢ်ဆၢကတီၢ် လၢ ဝဲလဲၣ်. တၢ်ဘၣ်ဒီးသိလ့ၣ်ဆၢကတီၢ်ဖးယံၢ်န့ၣ် ကအိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ဒိတဂ့ၤလၢ နဖိအကို ဟံၣ်တၢ်မၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- လၢတၢ်ယုထၢ ကိုလၢနဖိကဘၣ်ထီၣ်ဝဲအပူၤ မ့ၢ်တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢတၢ်ဂ့ၢ်ကီတဖၣ်လၢ န ကဘၣ်ဆိကမိၣ်အံၤအိၣ်ခါ.

တၢ်သံကွၢ်အဂ့ၤတဖၣ်န့ၣ် ဒုးအိၣ်ထီၣ် ပုၤဖးလံၢ်ဖိလၢ အဖျဲးတဖၣ်လီၤ

တၢ်သံကွၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ် တၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်ဖးဘၣ်ဝဲအဂ့ၢ်န့ၣ် မၤစၢၤအဝဲသ့ၣ်ဒ်သိး ကကထီၣ်ပုၤတဖၣ်လၢ အအိၣ် ဒီးတၢ်ဆိကမိၣ်လၢအဂ့ၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်တပူၤတဖၣ်အဂီၢ် (တၢ်ဖဲမ့ၢ်န့ၢ်)-

- တၢ်မနုၤကထီၣ်အသးလဲၣ်. နဆိကမိၣ်လၢ ဆူညါတၢ်မနုၤကကထီၣ်အသးလဲၣ်. ဘၣ်မနုၤအယိလဲၣ်.
- တၢ်တပူၤအံၤ အပုၤအမိၢ်ပုၤန့ၣ် မ့ၢ်မတၢ်လဲၣ်. နဘၣ်နသးလၢအဝဲသ့ၣ်ခါ. ဘၣ်မနုၤအယိလဲၣ်.
- မ့ၢ်နမၤနဲ တၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်မၤ တဘျီဘျီခါ. မ့တမ့ၢ်ဘၣ်ဒိန့ၣ်ဒီး, မ့ၢ်နမၤဘူတၢ်မနုၤလဲၣ်. တၢ်တပူၤအံၤ ဒုးတူၢ် ဘၣ်နၤ တၢ်မနုၤလဲၣ်.

တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါလၢ အဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်ဂ့ၢ်ကစီၣ်တဖၣ်အဂီၢ် (တမ့ၢ်ဘၣ်-တၢ်ဖဲမ့ၢ်န့ၢ်)-

- လီၢ်တၢ်ကွဲး မ့တမ့ၢ် လီၢ်အဆၢဒိၣ်အံၤ တဲတၢ်မနုၤအဂ့ၢ်လဲၣ်. သံကွၢ်အံၤ တၢ်ဂ့ၢ်လီၤတံၢ် တသ့ဖဲအသ့ အါအါတက့ၢ်.
- နထီၣ်လၢ ပုၤကွဲးလီၢ်အတၢ်မိၢ်ပုၤ ကမ့ၢ်မနုၤလဲၣ်.
- နထီၣ်လၢတၢ်ဂ့ၢ်အကူၣ်မနုၤန့ၣ် လီၤသးစဲကတၢ်လဲၣ်.
- ဘၣ်မနုၤနထီၣ်လၢ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤအံၤ အကါဒိၣ်လဲၣ်.

ဘဉ်းဒီးကိုလီယဖိကဘဉ်ထီၣ်ဝဲအဖိခိၣ် ကိုဒီး ယၤ ပမ့ၢ်တအိၣ်ဒီး တၢ်သးလီၤပလီၢ်ဘဉ်န့ၣ် ကမၤအသးဒ်လဲၣ်.

နၤဒီးကို မ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်သးတလီၤပလီၢ်ဘဉ်န့ၣ်, ကိုလီၢ်ကဝီၤ ကဘဉ်ကွဲးတဲဘဉ်နၤလၢ ဘဉ်မနၤအဖိ အဝဲထီၣ်လၢ နဖိကြၢးလဲၤဆူကိုအဂၤ လၢတမ့ၢ်ဘဉ်ကိုလီၤနဘဉ်သး အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. လီၢ်ကဝီၤကဘဉ်ကွဲးတဲဘဉ်နၤ တၢ်ပတံသကွၢ်ကညးထီၣ်က့ၤ တၢ်ဆၢတၢ်အံၤဒ်လဲၣ် န့ၣ်လီၤ. နဖိဆဲးလီၤမံၤ, ထီၣ်ကို, ဒီးဟံးဃုာ်မၤသကိးတၢ်လၢလၢပုၤပုၤလၢ ကိုလီၤနထီၣ်လၢ အဂ့ၢ်ကတၢ်လၢနဂီၢ်အပူၤ ဖဲလၢတၢ်မၤဘဉ်လီၢ်ဖိဒဲးဒဲးက့ၤ တၢ်သးတလီၤပလီၢ်အဆၢကတၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဘဉ်းဒီးယဖိအတၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့အဂ့ၢ်န့ၣ် ယဆဲးကျိးမတၤသ့လဲၣ်.

- ကိုလီၢ်ကဝီၤကိးခါဒဲး အိၣ်ဒီးလီၢ်ကဝီၤ ပုၤဟံၣ်ဃီတအိၣ် တၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့ တၢ်ဆဲးကျိးကျိးတမံၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤတဂၤအံၤမၤစၢၤနၤလၢ နကဆၢတၢ် မ့ၢ်ကိုလီၤလဲၣ်တဖျါန့ၣ် အဂ့ၢ်ကတၢ်လၢနဖိအဂီၢ် ဒီး လၢတၢ်ဆဲးကျိးဒီးကိုအံၤ အပူၤန့ၣ်လီၤ. လီၢ်ကဝီၤတၢ်ဆဲးကျိးကျိးန့ၣ် မၤစၢၤနဖိသ့စ့ၢ်ကိးလၢ ကဒိးန့ၣ်ကိုတၢ်ပိးတၢ်လီၤ, တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤလၢ အလိၣ်တဖၣ်, ဒီး ကိုတၢ်အိၣ်လၢဘူးလဲၣ်ကလီၤ, ဆီလီၤဟံးလီၤတၢ်ဝဲစိတီဆူဆူကိုလီၤအထီၣ်ဟံးစၢၤဝဲဒီး ဟံၣ်, ဒီးမၤစၢၤနၤလၢ နကဒိးန့ၣ် ပုၤတဂၤတၢ်ဆီၣ်ထွဲတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ဖဲနဆဲးလီၤနဖိအမံၤလၢကိုအသီတဖျါအပူၤအခါ, နကြၢးဃုထီၣ်လီၢ်နသးဒီး အဝဲသ့ၣ်အသရၣ်သရၣ်မ့ၢ်(တဖၣ်)န့ၣ်လီၤ. နကြၢးကတိၤသကိးတၢ်ဒီး နဖိအသရၣ်သရၣ်မ့ၢ်(တဖၣ်) တဘျီဘဉ်တဘျီ ဘဉ်းဒီး အဝဲသ့ၣ်အတၢ်မၤလိမၤဒီးအဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. သ့ၣ်ညါ သရၣ်သရၣ်မ့ၢ်အစ့ၢ်ကတၢ်တဂၤလၢ နဖိအကိုဂ့ၤဒ်သိးနကသံကွၢ်ဘဉ်းဒီး နဖိအကိုတၢ်မၤတဖၣ်အဂ့ၢ်ဒီး ဟ့ၣ်အဝဲသ့ၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်လၢ ကမၤစၢၤနဖိအတၢ်မၤလိမၤဒီးအဂီၢ်တက့ၢ်.
- ကိုပုၤဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးတၢ်မၤစၢၤနဖိသ့လၢ ကကွၢ်ဆၢၣ်မံၤလဲၤခီဖျါတၢ်ဆီတလဲဒီး တၢ်တၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဟ့ၣ်ခီဟ့ၣ်နီၤပုၤတဂၤအံၤ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတမံၤလဲၤလၢအဘဉ်ထွဲဒီး နဖိအတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢဟံၣ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်ဂ့ၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်ဘဉ်ကွၢ်ဆၢၣ်မံၤလဲၤခီဖျါဝဲလၢအဒိဘဉ် အကိုတၢ်မၤသ့ အဂ့ၢ်တက့ၢ်.
- ပုၤအဂၤတဖၣ်လၢ နဂ့ၤသ့ၣ်ညါအီၤန့ၣ်မ့ၢ်ဝဲ ကိုခိၣ်, ကိုမ့ၢ်ခါခိၣ်, ပုၤနီၣ်သိလ့ၣ်, ကိုပုၤဂ့ၢ်ဝဲ အပုၤမၤတၢ်ဖိ, ဒီးကိုနး(စ)ကွၢ်ပုၤဆါန့ၣ်လီၤ.
- ကိုခဲလၢ်ဒီး ကိုလီၢ်ကဝီၤခဲလၢ် အပုၤမၤတၢ်ဖိန့ၣ် မၤလီၤတၢ်စၢၤနဖိဒ်သိး ကဒိးန့ၣ်တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤတဖၣ်လၢ အဝဲသ့ၣ်လိၣ်ဘဉ်ဝဲခဲလၢ် ဒ်သိးကမၤလိဘဉ်တၢ်ဂ့ၤဂ့ၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢနဖိအတၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့အပူၤ နမ့ၢ်ပုၤမၤသကိးတၢ်အကါခိၣ်ကတၢ်ဒီး နကြၢးမၤတၢ်ဒ် ပုၤကရူၢ်ဖိတဂၤလၢ ကိုဒီး ကိုလီၢ်ကဝီၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.

ဘဉ်းဒီး တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤတဖၣ်လၢ McKinney-Vento သဲးစး အဖိလၢန့ၣ် ယကြၢးသံကွၢ်တၢ်သံကွၢ်မနုၤတဖၣ်လဲၣ်.

- လီၢ်ကဝီၤ ပုၤဟံၣ်ဃီတအိၣ် တၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့ တၢ်ဆဲးကျိးကျိးန့ၣ် မ့ၢ်မတၤလဲၣ်. ယကဘဉ်ဆဲးကျိးအဝဲသ့ၣ်ဒ်လဲၣ်.
- ဒ်သိးယဖိကထီၣ်ဘဉ်ကိုဖဲ အဝဲသ့ၣ်ထီၣ်ဟံးစၢၤအဲအံၤအဂီၢ် (ကိုခဲအံၤ) ယဒိးန့ၣ်တၢ်ဝဲစိတီဆူမနုၤသ့လဲၣ်.
- ယဖိမ့ၢ်ဆီတလဲၣ်ကိုတဖၣ်န့ၣ်, မတၤမၤစၢၤပုၤသ့လၢ တၢ်ဆူဒိတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါတဖၣ်ဆူ ကိုအသီချ့ချ့န့ၣ်လဲၣ်.
- ယဖိဒိးန့ၣ် ကိုတၢ်အိၣ်ဘူးလဲၣ်ကလီၤ ကသ့ဒ်လဲၣ်.
- မ့ၢ်လိၣ်န့ၣ်, ယဖိဒိးန့ၣ် ကိုတၢ်ပိးတၢ်လီၤလၢ ဘူးလဲၣ်ကလီၤ ကသ့ဒ်လဲၣ်.
- ယဖိမ့ၢ်လိၣ်ဘဉ် တၢ်သိၣ်လိမၤယုၤ လီၤလီၤဆီဆီ အတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤတဖၣ်န့ၣ် မတၤမၤစၢၤယၤသ့လဲၣ်. တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤတဖၣ်အံၤ တၢ်ဆီလီၤဟံးလီၤအံၤ ချ့ချ့ကသ့ထဲလဲၣ်.
- ယဖိကဒိးန့ၣ် တၢ်မၤစၢၤဘဉ်းဒီး တၢ်မၤလိလံာ်ခိၣ်လဲၣ်ထီၣ်, အဒိဒ်သိး Title I တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျိၤတဖၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်သိၣ်လိမံသ့ၣ်ဖဲကိုပျါဝဲအလီၢ်ခဲ မနုၤလဲၣ်.
- တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျိၤမနုၤတဖၣ်န့ၣ် မၤစၢၤတၢ်လၢ ယဖိအတၢ်သ့ တၢ်ဘဉ် ကဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ် ဒီး ဟံးထီၣ်ဖိၣ်ထီၣ် အဝဲအတၢ်လိၣ်ဘဉ်လီၤလီၤဆီဆီ ကသ့လဲၣ်.

